

Delegeringsreglement for Rana kommune

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	4
1.1. Bakgrunn	4
1.2. Retningslinjer i kommuneloven for delegering av myndighet	4
1.3. Saker av prinsipiell betydning	5
1.4. Delegering i klagesaker	6
1.5. Myndighet knyttet til bestemte roller i organisasjonen, og myndighet kommunestyret ikke kan delegere.....	6
1.6. Gyldig delegering	7
1.7. Avgrensninger	8
2. Politiske organ med beslutningsmyndighet.....	8
2.1. Kommunestyrets oppgaver og myndighetsområde.	8
2.2. Fordeling av saker mellom kommunestyret og faste utvalg.....	8
2.3. Ordfører	9
2.3.1. Ordførers oppgaver	9
2.3.2. Delegering av myndighet til ordfører.....	9
2.4. Formannskapet.....	10
2.4.1. Formannskapets ansvarsområde	10
2.4.2. Delegering av myndighet til Formannskapet	10
2.5. Utvalg for oppvekst og kultur.....	11
2.5.1. Utvalgets ansvarsområde	11
2.5.2. Delegering av myndighet.....	11
2.6. Utvalg for helse og omsorg	11
2.6.1. Utvalgets ansvarsområde	11
2.6.2. Delegering av myndighet.....	12
2.7. Utvalg for miljø, plan og ressurs	12

2.7.1. Utvalgets ansvarsområde	12
2.7.2. Delegering av myndighet	13
2.7.3. Motorferdselsnemnda.....	13
2.8. Sakkyndig nemnd	13
2.9. Partssammensatt utvalg	13
2.9.1. Utvalgets arbeidsområde.....	13
2.9.2. Delegering av myndighet	14
2.10. Valgstyret/Samevalgstyret.....	14
2.10.1. Styrets arbeidsområde	14
2.10.2. Delegering av myndighet	14
3. Delegering av myndighet til rådmann	14
3.1. Rådmannens ansvarsområde.....	14
3.2. Delegering av myndighet til rådmannen	15
3.2.1. Innstillingsmyndighet	15
3.2.2. Generell avgjørelsesmyndighet.....	15
3.2.3. Personalmyndighet.....	16
3.3. Videredelegering fra rådmannen	16

1. Innledning

1.1. Bakgrunn

Dette dokumentet er utarbeidet høsten 2016, og er en revidering av Rana kommune sitt tidligere delegeringsreglement som sist ble vedtatt 9. desember 2013 i sak 85/13.

Det framgår av kommuneloven § 39 nr. 2 at kommunestyret selv skal vedta delegeringsreglement innen 31. desember året etter at kommunestyret ble konstituert. Sist vedtatte delegeringsreglement og eventuelle andre vedtak gjelder inntil nytt reglement er vedtatt.

I tillegg til at hvert nytt kommunestyre gjør vedtak om delegeringsreglementet, skal reglementet rutinemessig ta opp endringer i lovverk, organisering og endrede roller. Rådmannen har ansvar for å koordinere og kvalitetssikre at slike endringer blir gjennomført.

Det viktigste formålet med delegeringsreglementet er å angi hvem som, foruten kommunestyret, kan treffe avgjørelser. Delegeringsreglementet skal sikre at politiske organer og ansatte i kommunen, samt private parter og publikum for øvrig til enhver tid kan være orientert om hvem som har kompetanse til å treffe beslutninger.

Reglementet tar opp delegering av myndighet fra kommunestyret til andre politiske organ, samt delegering av myndighet fra politiske organer til rådmannen. Det er utarbeidet et eget administrativt delegeringsreglement fra rådmannen til produksjonssjefer.

1.2. Retningslinjer i kommuneloven for delegering av myndighet

Delegeringsreglementet er forankret i kommunelovens bestemmelser om delegering. Loven slår fast at kommunestyret er kommunens øverste organ, og at kommunestyret treffer vedtak så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak (Kommuneloven § 6). Formålet med et delegeringsreglement er å avlaste kommunestyret med underordnede og daglige gjøremål, og sikre en effektiv forvaltning. Gjennom reglementet får andre organ og roller legitimitet til å ta beslutninger på vegne av kommunestyret.

Delegeringsreglementet er utformet i tråd med de konkrete bestemmelsene om delegering i kommuneloven for de ulike politiske organ og roller som er aktuelle i en kommune. Særlig

framheves reglene for delegering til formannskapet (kommuneloven § 8 nr. 3), ordfører (kommuneloven § 9 nr. 5) og faste utvalg (kommuneloven § 10), samt delegering fra politisk nivå til rådmannen, som den øverste leder for den samlede kommunale administrasjon (kommuneloven § 23). Rådmannen er også det eneste punktet i administrasjonen som kommunestyret kan delegerer myndighet til.

Et delegeringsreglement kan ikke ta opp i seg og forutse alle detaljer og problemstillinger som er knyttet til beslutninger for drift og forvaltning. Dette dokumentet forutsetter derfor at de som skal utøve myndighet må utøve et skjønn ut fra hva som er saker av prinsipiell betydning. Kommuneloven presiserer at avgjørelser i saker av prinsipiell betydning bare kan tas av et politisk organ. Saker av ”ikke prinsipiell betydning” kan blant annet delegeres til ordfører (kommuneloven § 9 nr. 5), og formuleringen er helt sentral når det gjelder delegering til rådmannen (kommuneloven § 23).

Det er et ufravikelig krav at alle vedtak som gjøres av politiske utvalg og administrasjon etter dette reglement skal iverksettes innenfor de budsjettammer som kommunestyret har gitt. Det forutsettes videre at beslutninger og vedtak gjøres innenfor gjeldende lover, forskrifter og avtaleverk.

1.3. Saker av prinsipiell betydning

Om saker er av prinsipiell eller ikke prinsipiell betydning kan være spesifisert i lov, planer, strategivedtak eller praksis gjennom vedtak i saker med prinsipiell betydning. En sak av prinsipiell betydning kjennetegnes ofte av at det er sannsynlighet for eller at det allerede har oppstått uenighet, saken debatteres offentlig og det er signalisert ulike politiske holdninger og synspunkter.

Etter kommunelovens § 23 nr. 4 kan rådmannen etter delegering avgjøre saker som ikke av prinsipiell betydning. Stort sett får rådmannen adgang i dette reglement til å avgjøre slike saker.

For å få belyst om administrativ vedtakspraksis er i tråd med det flertallet i kommunestyret kan stille seg bak, kan kommunestyret eller andre politiske organer be om en redegjørelse om en konkret sak eller saksfelt. På samme måte kan rådmannen fremme en sak som

administrasjonen i utgangspunktet har myndighet til å avgjøre, eller på annen måte sondere hva som er flertallets oppfatning før saken behandles videre.

Dersom det er tvil om et organ eller en rolle har myndighet til å ta en beslutning, er det en plikt for organet, eller den som innehar rollen, å sjekke dette ut.

1.4. Delegering i klagesaker

Enkeltvedtak som er truffet av administrasjonen eller av politiske organer i Rana kommune kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. Underinstans i klagesaker er administrasjonen eller det politiske organ som har truffet det påklagede vedtak.

For underinstansens behandling av klagen gjelder forvaltningslovens regler. Dersom underinstansen ikke finner klagen begrunnet, skal klagen oversendes det organ som etter lov er klageinstans for klagebehandling.

Kommunen ved formannskapet er klageinstans i saker hvor klageinstans etter lov ikke er et eksternt klageorgan. Klagesaksbehandlingen i kommunens interne organer følger forvaltningslovens regler.

Formannskapet er klageinstans i alle saker hvor ikke formannskapet selv har truffet vedtak. I slike saker er kommunestyret klageinstans. Unntak gjelder for klager over taksering av eiendommer, hvor det er opprettet en egen sakkyndig klagenemnd, jf pkt 2.8.

1.5. Myndighet knyttet til bestemte roller i organisasjonen, og myndighet kommunestyret ikke kan delegere

Enkelte vedtak må kommunestyret treffe selv. Det fremgår da av loven at det er kommunestyret selv som er beslutningsmyndighet.

I administrasjonen er det bestemte roller der loven direkte tillegger myndighet uten å gå veien om delegering fra kommunestyret. Etter særlovgivningen er slik egen myndighet lagt til følgende funksjoner, blant annet:

- rektor (opplæringslova § 9-1)
- barnevernsleder (barnevernsloven § 2-1)
- kommunelege (helse- og omsorgstjenesteloven § 5-5)
- verneombud (arbeidsmiljøloven § 6-1)
- leder av brannvesenet (brann- og eksplosjonsvernloven § 12 og tilhørende forskrift)
- skatteoppkrever (skattebetalingsloven § 2-8(1))

Det er viktig å understreke at myndighet gitt i lov til bestemte faglige roller er begrenset til faglige beslutninger. Stillingene er i alle andre beslutninger underlagt vanlig styring og delegering i linjen.

Det finnes dessuten en rekke roller der loven stiller krav til organisering og kompetanse, uten at det er spesifisert en egen myndighet ut over linjen gjennom rådmannen. Eksempel på dette er arkivansvarlig i kommunen, krav til skolefaglig kompetanse på skoleiernivå, biblioteksjef osv.

1.6. Gyldig delegering

For at myndighet til å gjøre en bestemt type vedtak eller beslutning skal være gyldig må følgende vilkår være oppfylt:

- Det må være anledning etter kommuneloven å delegerer vedtaket
- Det må være gjort et formelt riktig delegeringsvedtak
- Delegeringsvedtaket må være gjort av et organ som har myndighet til å gjøre det
- Delegeringen må gjøres til et organ som etter loven har anledning til å ta imot delegeringen
- Det delegerende organet må være overordnet organet som mottar delegeringen

Folkevalgte organ kan ikke delegerer myndighet til noen andre i administrasjonen enn til rådmannen.

Det organet som delegerer fra seg myndighet, kan når som helst tilbakekalle en delegert myndighet. Organet beholder ansvar og kontroll for beslutninger som er videredelegert. Det delegerende organet har også rett til å instruere eller overprøve det underliggende organet. Det samme gjelder i forhold til de roller som i henhold til delegeringsreglementet er tildelt myndighet.

Det organet som har delegert myndighet til å behandle en sak skal anvende saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven, i offentleglova og i særlover, selv om det i delegeringsreglementet ikke er vist til dette.

1.7. Avgrensninger

Delegeringsreglementet skiller mellom politiske organ med beslutningsmyndighet, og organer som etter loven har rett til å bli hørt i beslutningsprosesser. Eldrerådet, Rådet for funksjonshemmede og Ungdomsrådet er en del av kommunens beslutningsprosesser. Dette delegeringsreglementet omhandler bare politiske organer og roller med beslutningsmyndighet.

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ (kommuneloven § 77) med faste oppgaver definert i lov og forskrift. Kontrollutvalget er således ikke omfattet av kommunens delegeringsreglement.

2. Politiske organ med beslutningsmyndighet

2.1. Kommunestyrets oppgaver og myndighetsområde.

Kommunestyret treffer selv vedtak i alle saker der kommunen skal treffe en avgjørelse og dersom ikke annet følger av lov eller delegert myndighet.

2.2. Fordeling av saker mellom kommunestyret og faste utvalg

Delegeringsreglementet omfatter utvalg som er delegert myndighet til å ta beslutninger, og som kan innstille til vedtak i kommunestyret. Faste utvalg i Rana kommune er formannskapet, utvalg for oppvekst og kultur, utvalg for helse og omsorg, utvalg for miljø, plan og ressurs, partssammensatt utvalg og valgstyret. I tillegg er det opprettet en motorferdselsnemnd under utvalg for miljø, plan og ressurs.

Faste utvalg kan fatte vedtak i saker innenfor saksområde tildelt av kommunestyret hvor ikke annet følger av lov (kommuneloven § 10 nr. 2). Det kan være saker av prinsipiell strategisk betydning som bør gå videre til behandling. Ordfører har myndighet til å sette saker som er behandlet i faste utvalg på sakskartet i formannskapet og kommunestyret (kommuneloven § 32 nr. 2).

Alle saker som har økonomiske konsekvenser utenfor økonomisk ramme, skal behandles i formannskapet før behandling i kommunestyret. Slike saker bør fortrinnsvis behandles i forbindelse med ordinær eller revidert behandling av økonomiplan.

2.3. Ordfører

2.3.1. Ordførers oppgaver

Ordførers oppgaver går fram av kommuneloven § 9 nr. 3. Ordføreren er kommunestyrets og formannskapets leder. Ordføreren er kommunens rettslige representant og underskriver på kommunens vegne i alle tilfelle hvor myndigheten ikke er delegert til andre.

Kommunestyret kan gi ordføreren fullmakt til å treffe avgjørelser i enkeltsaker eller type av saker som ikke er av prinsipiell betydning, når slike etter lovgivning eller kommunestyrets delegasjon ikke skal treffes av annet kommunalt organ eller administrasjonen.

2.3.2. Delegering av myndighet til ordfører

Ut over den myndighet som er lagt til ordfører etter kommuneloven har ordfører følgende myndighet:

- avgjøre kommunal representasjon for beløp inntil kr 15.000 – femten tusen kroner
- anskaffe blomsterhilsener og mindre gaver til ansatte ved spesielle anledninger og til gjester/ kommunens forbindelser
- ved forfall til styrer, råd og forsamlinger og lignende hvor kommunestyret har vedtatt eller delegert videre til hovedutvalg valg av representanter, og der det er anledning, gis ordfører fullmakt til å supplere med vara.
- bevilge tilskudd til lag/foreninger/organisasjoner med inntil kr. 10.000,- pr. gang. Tilskuddene finansieres over posten «Formannskapets reserverte bevilgninger», og tildeles i tråd med retningslinjer for bruk av denne posten. Tildeling/- avslag av slike tilskudd skal refereres for formannskapet i første mulige møte
- sette krisestab ved behov og disponere ressurser inntil kr 1 – en - million kroner i krisesituasjoner, jf. beredskapsplan for Rana kommune

2.4. Formannskapet

2.4.1. Formannskapets ansvarsområde

Formannskapets ansvarsområder:

- Forslag til årsbudsjett, økonomiplan og skattevedtak (kommuneloven § 8 nr. 3)
- Saker som krever samordning mellom flere av de faste utvalgene
- Prinsipielle saker angående forvaltning av kommunale bygninger og eiendommer
- Klageorgan for alle klagesaker hvor kommunen selv er klageinstans, og hvor formannskapet ikke selv har truffet vedtaket, jf. pkt. 1.4
- Kommuneplanutvalg
- Skatteutvalg
- Formannskapets reserverte bevilgninger

2.4.2. Delegering av myndighet til Formannskapet

Formannskapet har følgende myndighet:

- Avgjørelsesmyndighet i alle saker som det etter kommuneloven er adgang til å delegerer til formannskapet, og som kommunestyret ikke har lagt til noe annet organ. Dersom kommunen ikke har avgjørelsesmyndighet i slike delegerte saker, har formannskapet uttalerett i saken. Dette følger av kommuneloven § 8 nr. 3.
- Avgjørelsesmyndighet i saker som skulle ha vært truffet av kommunestyret, når det er nødvendig at avgjørelse treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle møte i kommunestyret. Dette følger av kommuneloven § 13. Slike avgjørelser forelegges kommunestyret i første mulige møte.
- Innstillingsrett til kommunestyret i vedtak om økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak samt i andre økonomisaker gjennom året som må fremmes for kommunestyret
- Uttalerett i alle saker av prinsipiell betydning innenfor kommunens plan- og økonomiforvaltning, og er i slike saker et forberedende og koordinerende organ for kommunestyret.

2.5. Utvalg for oppvekst og kultur

2.5.1. Utvalgets ansvarsområde

Utvalget har ansvar for å følge utviklingen og behandle saker innenfor utvalgets saksområder, herunder:

- Grunnskole og skolefritidsordningen(SFO)
- Barnehage
- Voksenopplæring
- Kulturskole
- Tildeling av kulturmidler og utmerkelser
- Kino
- Bibliotek
- Ungdomsråd
- Folkehelse
- Andre saker som naturlig ligger inn under utvalgets saksområde

2.5.2. Delegering av myndighet

Utvalg for oppvekst og kultur har følgende myndighet:

- Avgjørelsesmyndighet i saker innenfor utvalgets saksområde, med unntak av saker som etter lov, forskrift eller delegering, skal avgjøres av et annet organ, eller er av strategisk eller prinsipiell betydning og som derved bør avgjøres i kommunestyret
- Innstillingsrett til formannskapet og/eller kommunestyret i vedtak innenfor utvalgets saksområde
- Uttalerett i alle saker av prinsipiell betydning innenfor utvalgets saksområde

2.6. Utvalg for helse og omsorg

2.6.1. Utvalgets ansvarsområde

Utvalget har ansvar for å følge utviklingen og behandle saker innenfor utvalgets saksområder, herunder:

- Kommunens helse- og omsorgstilbud
- Psykisk helsevern
- Krisesenter
- Folkehelse
- Barnevern
- Sosiale tjenester
- Flyktning tjenesten
- Servering og bevillingsvirksomhet
- Andre saker som naturlig ligger inn under utvalgets saksområde

2.6.2. Delegering av myndighet

Utvalg for helse og omsorg har følgende myndighet:

- Avgjørelsesmyndighet i saker innenfor utvalgets saksområde, med unntak av saker som etter lov, forskrift eller delegering, skal avgjøres av et annet organ, eller er av strategisk eller prinsipiell betydning og som derved bør avgjøres i kommunestyret
- Innstillingsrett til formannskapet og/eller kommunestyret i vedtak innenfor utvalgets saksområde
- Uttalerett i alle saker av prinsipiell betydning innenfor utvalgets saksområde

2.7. Utvalg for miljø, plan og ressurs

2.7.1. Utvalgets ansvarsområde

Utvalget har ansvar for å følge utviklingen og behandle saker innenfor utvalgets saksområder, herunder:

- Vei, vann, avløp og grøntanlegg
- Utvikling og vedlikehold av kommunens eiendomsmasse
- Plan- og byggesaksbehandling
- Miljø og naturvern
- Fiske- og viltforvaltning
- Landbruk og skogbruk

- Utbygging av energiproduserende anlegg
- Konesjoner
- Folkehelse
- Tildeling av midler og utmerkelser
- Andre saker som naturlig ligger inn under utvalgets saksområde

2.7.2. Delegering av myndighet

Utvalg for miljø, plan og ressurs har følgende myndighet:

- Avgjørelsesmyndighet i saker innenfor utvalgets saksområde, med unntak av saker som etter lov, forskrift eller delegering, skal avgjøres av et annet organ, eller er av strategisk eller prinsipiell betydning og som derved bør avgjøres i kommunestyret
- Innstillingsrett til formannskapet og/eller kommunestyret i vedtak innenfor utvalgets saksområde
- Uttalerett i alle saker av prinsipiell betydning innenfor utvalgets saksområde

2.7.3. Motorferdselsnemnda

Motorferdselsnemnda har selvstendig beslutningsmyndighet innenfor sitt saksområde, jf. Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (Motorferdselloven)

2.8. Sakkyndig nemnd

Taksering av eiendommer i Rana kommune skal foretas av en sakkyndig nemnd, oppnevnt av kommunestyret, jf. Lov om eidegdomsskatt til kommunane (eidegdomsskattelova). Klage over taksering rettes til Eiendoms-skattenemnda, jf pkt 1.4.

2.9. Partssammensatt utvalg

2.9.1. Utvalgets arbeidsområde

Det partssammensatte utvalget har ansvaret for behandling av saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte.

Partssammensatt utvalg har som hovedarbeidsområde å trekke opp forslag til linjer for kommunens overordnede personalpolitikk innenfor rammen av kommunens arbeidsgiverpolitikk, slik den fastsettes av kommunestyret.

Partssammensatt utvalg har følgende hovedoppgaver (ikke uttømmende):

- Personalpolitiske retningslinjer
- Lønnspolitiske retningslinjer
- Likestillingsarbeid internt i kommunal virksomhet
- Uttalelse ved tilsetting av rådmann
- Oppfølging av kommunens pensjonsordning

2.9.2. Delegering av myndighet

- Uttalerett i alle saker innenfor utvalgets saksområde

2.10. Valgstyret/Samevalgstyret

2.10.1. Styrets arbeidsområde

Valgstyret/samevalgstyret har ansvar for valggjennomføring, og er delegert myndigheten til å velge stemmestyrer (valgloven § 4-2).

2.10.2. Delegering av myndighet

- Avgjørelsesmyndighet i saker innenfor styrets saksområde, med unntak av saker som etter lov, forskrift eller delegering, skal avgjøres av et annet organ, eller er av strategisk eller prinsipiell betydning og som derved bør avgjøres i kommunestyret

3. Delegering av myndighet til rådmann

3.1. Rådmannens ansvarsområde

Kommunestyrets delegering av myndighet til rådmannen går på to hovedområder:

- Drift og utvikling av kommuneorganisasjonen
- Myndighet til å ta beslutninger etter loven som forvaltningsorgan

- Rådmannen er den øverste leder for den samlede kommunale administrasjon, med de unntak som følger av lov og innenfor de rammer som kommunestyret fastsetter.

Delegasjonen fra kommunestyret til rådmannen følger av kommuneloven § 23 pkt 1-4, og er definert slik:

1. Rådmannen er den øverste leder for den samlede kommunale administrasjon, med de unntak som følger av lov, og innenfor de rammer kommunestyret fastsetter
2. Rådmannen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organ er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Rådmannen skal sørge for at administrasjonen blir drevet i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.
3. Rådmannen har møte- og talerett, personlig eller ved en av sine underordnede i alle kommunale folkevalgte organ, med unntak av kontrollutvalget.
4. Kommunestyret kan gi rådmannen fullmakt til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, dersom kommunestyret ikke har bestemt noe annet.

I tillegg kan rådmannen sette krisestab ved behov og disponere ressurser inntil kr 1 – en - million kroner i krisesituasjoner, jf. beredskapsplan for Rana kommune

3.2. Delegering av myndighet til rådmannen

3.2.1. Innstillingsmyndighet

Rådmannen skal avgi innstilling i saker som behandles i formannskapet og i faste utvalg. I saker som går direkte til kommunestyret vedrørende personvalg, innstiller ikke rådmann.

3.2.2. Generell avgjørelsesmyndighet

Rådmannen har etter kommuneloven § 23 nr. 4 myndighet til å treffe avgjørelse i alle enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, og som ikke kommunestyret selv eller andre folkevalgte organer skal avgjøre i henhold til lov, forskrifter, retningslinjer eller reglement

3.2.3. Personalmyndighet

Rådmannen har etter kommuneloven § 24 nr. 1 myndighet til å opprette og nedlegge stillinger og til å treffe avgjørelser i personalsaker.

3.3. Videredelegering fra rådmannen

Rådmannen har fullmakt til å delegere videre myndighet i henhold til et eget administrativt delegeringsreglement.